ПРАЛЕТАРЫІ УСІХ КРАІН, ЯДНАЙЦЕСЯ!

Гомельскі УНІВЕРСІТЭТ

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, КАМІТЭТА ЛКСМБ І ПРАФКОМАЎ ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАЎНАГА УНІВЕРСІТЭТА

№ 2 (597) | Субота, 12 студзеня 1985 года | Газета заснавана ў верасні 1969 года. Выходзіць раз у тыдзень | Цана 2 кап.

24-га лютага — дзень выбараў у Вярхоўны Савет БССР і мясцовыя Саветы народных дэпутатаў

НАЗВАНЫ ІМЁНЫ ДАСТОЙНЫХ

У абстаноўцы высокага працоўнага і палітычнага ўздыму савецкіх людзей па ўсёй нашай неабсяжнай краіне праходзіць перадвыбарная кампанія. Набліжаецца да завяршэння вылучэнне кандыдатаў у дэпутаты Вярхоўных Саветаў саюзных рэспублік і мясцовыя Саветы народных дэпутатаў. Выбаршчыкі надзяляюць davер'ем самых дастойных быць прадстаўнікамі кіруючых органаў Савецкай улады.

9-га студзеня на свой перадвыбарны сход па вылучэнню кандыдатаў у дэпутаты ў актавай зале універсітэта сабраліся выкладчыкі, супрацоўнікі і студэнты ГДУ. Уступным словам яго адкрыў намеснік сакратара парткома ГДУ па ідэалагічнай рабоце дацэнт кафедры палітэканоміі Г. Д. Ветлугаеў.

На трыбуне — дацэнт кафедры гісторыі КПСС, актыўны ўдзельнік партызанскага руху на тэрыторыі Беларусі ў гады Вялікай Айчыннай вайны, кавалер баявога ордэна і іншых высокіх урадавых узнагарод Я. А. Семянчук. Яўген Антонавіч уносіць прапанову вылучыць кандыдатам у дэпутаты па Барадзінскай выбарчай акрузе № 75 па выбарах у Гомельскі абласны Савет народных дэпутатаў рэктара універсітэта доктара фізіка-матэматычных навук, прафесара, заслужанага дзеяча навукі Беларускай ССР, акадэміка АН БССР, лаўрэата Дзяржаўнай прэміі СССР 1984 года Барыса Васільевіча Бокуцяля. Ён характарызуе яго як шырока вядомага ў рэспубліцы і за яе межамі вучонага, здольнага арганізатара і настаўніка студэнцкай моладзі і аспірантаў. У свой час Б. В. Бокуць быў дэпутатам Вярхоўнага Савета БССР, а цяпер з'яўляецца дэпутатам абласнога Савета народных дэпутатаў. Увесь час Барыс Васільевіч паспяхова спраўляецца са сваімі дэпутацкімі абавязкамі, не шкадуе сіл і часу для выканання наказаў выбаршчыкаў. Я. А. Семянчук запэўнівае, што Барыс Васільевіч Бокуць гэтак жа паспяхова будзе выконваць свае дэпутацкія абавязкі і ў далейшым.

Загадчык кафедры тэарэтычнай фізікі дацэнт М. В. Максіменка расказаў удзельнікам сходу аб слаўным жыццёвым і працоўным шляху Б. В. Бокуця і таксама зазначыў, што ён дастойны быць кандыдатам у дэпутаты абласнога Савета.

Цёплыя словы пра Б. В. Бокуця як таленавітага вучонага, умелага арганізатара навукі, чулага і добразычлівага чалавека гаварылі на сходзе загадчык кафедры оптыкі дацэнт А. М. Сердзюкоў і асістэнт фізічнага факультэта С. М. Курылкіна.

Сход аднадушна прыняў пастанову аб вылучэнні **Б. В. Бокуця** кандыдатам у дэпутаты Гомельскага абласнога Савета па Барадзінскай выбарчай акрузе № 75.

Ужо на працягу некалькіх гадоў з'яўляецца дэпутатам гарадскога Савета народных дэпутатаў прарэктар універсітэта па вучэбнай рабоце доктар фізіка-матэматычных навук, прафесар, член-карэспандэнт АН БССР **Л. А. Шамяткоў.** Яго дэпутацкая дзейнасць заслужыла высокую ацэнку. Не выпадкова на агульным сходзе калектыву ГДУ пры вылучэнні кандыдата ў дэпутаты па Марозаўскай выбарчай акрузе № 372 у гарадскі Савет зноў названа яго імя. Пра жыццёвы і працоўны шлях Леаніда Аляксандравіча расказаў загадчык кафедры вышэйшай матэматыкі У. М. Семянчук. Як аб дастойнай кандыдатуры быць кандыдатам у дэпутаты гарадскога Савета пра яго гаварылі намеснік дэкана матэматычнага факультэта дацэнт М. В. Селькін і аспірант кафедры алгебры і геаметрыі А. Ф. Каморнікаў.

Кандыдатамі ў дэпутаты гарадскога Савета ад калектыву прафесараў, выкладчыкаў, супрацоўнікаў і студэнтаў універсітэта на сходзе аднагалосна вылучаны таксама студэнтка 3-га курса гісторыка-філалагічнага факультэта, купалаўская стыпендыятка **Валянціна Мікалаеўна Быхаўцава** па Мярэсьеўскай выбарчай акрузе № 367, сакратар камітэта камсамола ГДУ **Вячаслаў Аляксандравіч Асіпенка** па Фрядзюнінскай выбарчай акрузе № 368, малодшы навуковы супрацоўнік фізічнага факультэта **Таісія Мікалаеўна Парахня** па Жаркоўскай выбарчай акрузе № 349.

У мінулую сераду ва універсітэце адбылося таксама вылучэнне кандыдатаў у дэпутаты Цэнтральнага раённага Савета народных дэпутатаў. Аднадушна прыняты пастановы аб вылучэнні кандыдатамі ў дэпутаты прарэктара па навуковай рабоце доктара эканамічных навук, прафесара **М. В. Навучыцеля** па Дындынскай выбарчай акрузе № 180, начальніка Цэнтральнага раённага аддзела ўнутраных спраў **Л. М. Ефіменкі** па Пераможнай выбарчай акрузе № 116, лепшых студэнтаў ГДУ трэцякурснікаў **А. А. Ражко** з гістфіла па Савецкай выбарчай акрузе № 144 і **М. П. Лапіцкага** з фізічнага факультэта па Савецкай выбарчай акрузе № 145.

У выступленнях вылучаўшых кандыдатаў у дэпутаты, усіх таварышаў, якія гаварылі аб прапанаваных кандыдатурах у савецкія органы ўлады, прагучала цвёрдая ўпэўненасць, што давер'е аказана самым дастойным.

На сходзе калектыву ГДУ выбраны даверанныя асобы вылучаных кандыдатаў у дэпутаты.

НА ЗДЫМКУ: на сходзе выступае дацэнт Я. А. Семянчук, які ўносіць прапанову аб вылучэнні кандыдатам у дэпутаты абласнога Савета народных дэпутатаў рэктара ГДУ Б. В. Бокуця.

Фота У. Чысціка.

НАБЫТЫЯ ВЕДЫ — НА ПРАВЕРКУ

Дзённік сесіі

На першым у новым, 1985 годзе пасяджэнні рэктарата традыцыйным і галоўным было пытанне аб падрыхтоўцы да зімовай экзаменацыйнай сесіі. У дакладзе загадчыцы вучэбнага аддзела Н. І. Папковай, выступленнях дэканаў: матфака — У. Ф. Філіпцова, эканомфака — У. Д. Арэшчанкі, завочнага факультэта — Г. В. Саннікавай, прарэктара па завочнаму навучанню Л. Н. Сечкі і іншых кіруючых работнікаў універсітэта ўсебакова прааналізаваны вынікі работы па забеспячэнню высокага ўзроўню гатоўнасці да адказнага выпрабавання як студэнтаў, так і выкладчыкаў— экзаменацыйнай сесіі. Адзначана, што сёлета на ўсіх факультэтах да яе рыхтаваліся больш сур'ёзна і грунтоўна, чым у папярэднім годзе. Гэта асабліва прыкметна на гістфіле, фізічным і геалагічным факультэтах. Значна лепш, чым было раней, афармляюцца журналы акадэмічных груп аб выкананні выкладчыкамі вучэбнай нагрузкі, у адпаведнасці з патрабаваннямі аб вышэйшай школе знаходзіцца ўся экзаменацыйная дакументацыя.

Заслугоўвае ўвагі і тое, што студэнтамі больш паспяхова сёлета здадзены залікі.

Гэта — адзін бок справы. Другі і асноўны — у тым, якія веды студэнты пакажуць непасрэдна на экзаменах. Менавіта тады можна будзе даць агульную ацэнку ўсёй вучэбнай і выхаваўчай рабоце дэканатаў і кафедр, студэнтаў і іх настаўнікаў.

Сёлетняя экзаменацыйная сесія ўзяла свой старт на эканамічным факультэце. На мінулым тыдні ў пятніцу студэнты гр. 0-21 здавалі экзамен па лікавых метадах. Яго прымаў кандыдат фізіка-матэматычных навук С. І. Голік з кафедры ВМ і праграміравання. Адказамі студэнтаў выкладчык у цэлым застаўся задаволены. Асабліва вызначылася Алена Лемяшэўская. У мінулым навучальным годзе ўсе экзамены яна здала толькі на «выдатна». Вышэйшым балам быў ацэнены яе адказ і на гэты раз.

Выдатныя адзнакі на першым экзамене атрымалі таксама Лілія Аўдашкова, Вольга Буланава і Наташа Кухарава. 12 другакурснікам С. І. Голік запісаў у залікоўках «добра», астатнім — «здавальняюча».

5-га студзеня на аддзяленні АМАЭІ экзамены здавалі чацвёртакурснікі. У групе 0-41 дацэнт У. С. Давыдаў правяраў набытыя студэнтамі веды па матэматычнаму забеспячэнню ЭВМ. Гэта адна з самых складаных дысцыплін, якія праходзяць ва універсітэце будучыя інжынеры-эканамісты. Выстаўленыя адзнакі сведчаць: засвоена яна грунтоўна. Ірына Драбышэўская, Святлана Крывашэева і Алена Часава атрымалі выдатныя адзнакі, 11 студэнтаў — добрыя, 7 — здавальняючыя і няма ніводнага «правала».

— За апошнія два гады, — гаворыць Уладзімір Сямёнавіч Давыдаў, — мы здолелі істотна павысіць веды студэнтаў па дысцыплінах, якія выкладаюцца па кафедры ТСАЭІ. — Гэтаму садзейнічала забеспячэнне яе лабараторый сучаснымі электронна-вылічальнымі машынамі і іншай неабходнай тэхнікай, што дазваляе тэарэтычныя веды адразу ж замацоўваць на практыцы.

Студэнты груп 0-42 і 0-43 у той жа дзень здавалі экзамен па асновах навуковага атэізму. Пераважная большасць з іх заслужыла выдатных і добрых адзнак і ніхто не засмуціў ні сябе, ні экзаменатара дрэнным веданнем матэрыялу.

Экзаменацыйныя выпрабаванні пачаліся на гэтым тыдні і для студэнтаў іншых факультэтаў універсітэта. Так, на гістфіле ў панядзелак экзамены здавалі сем груп. Натуральна, больш за ўсё цікавілі вынікі першакурснікаў. Студэнты гр. Р-11 свой першы экзамен ва універсітэце трымалі па гісторыі КПСС. Яго прымала дацэнт Т. І. Язэпава. Тамара Ігнатаўна паставіла ў залікоўкі першакурснікаў 6 выдатных, 16 добрых і толькі 4 здавальняючыя адзнакі. Па іх можна меркаваць аб нядрэннай падрыхтаванасці па названаму прадмету будучых філолагаў.

У гр. Р-33 дацэнт У. В. Казлоў прымаў спецкурс па рускай літаратуры. Яму было прыемна слухаць грунтоўныя адказы трэцякурснікаў. У выніку — 11 выдатных адзнак, 10 добрых і ніводнай здавальняючай. Увогуле за першы дзень экзаменаў на гістфіле засмуціла толькі В. Дасанава з гр. Р-31. Яна атрымала нездавальняючую адзнаку па спецкурсу — рускай мове.

Узяла старт сесія і на факультэце фізічнага выхавання. Яна пачалася з выпрабавання першакурснікаў. Скажам адразу: не зусім удала. Студэнты гр. ФВ-11 здавалі экзамен па гісторыі КПСС. І ніхто з іх не атрымаў выдатнай адзнакі. Толькі некалькі чалавек адказалі на «добра». А Галіна Казлова, Эдуард Сялецкі, Алена Мардвінава і Алег Назаранка свой першы экзамен ва універсітэце «правалілі». У чым жа прычына? Экзаменатар кандыдат гістарычных навук І. В. Нямкевіч тлумачыць слабую падрыхтаванасць многіх першакурснікаў адсутнасцю іх стараннасці пры вывучэнні праграмнага матэрыялу, частымі пропускамі заняткаў. Напрыклад, А. Мардвінава і А. Назаранка адсутнічалі на большасці семінараў.

Не асабліва парадавалі і студэнты гр. ФВ-12, якія здавалі старшаму выкладчыку М. А. Кульбакову экзамен па гісторыі фізічнай культуры. Будучым спецыялістам гэтай галіны свой прадмет трэба ведаць даскана-

(Заканчэнне на 2-ой стар.).

НАБЫТЫЯ ВЕДЫ—НА ПРАВЕРКУ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.).

ла. На жаль, такое імкненне далёка не ва ўсіх першакурснікаў. Толькі чацвёра з іх атрымалі выдатныя адзнакі. Веды шасці студэнтаў былі ацэнены на «здавальняюча», а Вадзім Палякоў не заслужыў станоўчай адзнакі. І тут прычына нізкай паспяховасці ў адным і тым жа — несур'ёзных адносінах да вучобы, частых пропусках заняткаў. З гэтага факта дэканату, куратарам, усім, хто нясе прамую адказнасць за якасць ведаў студэнтаў, узровень паспяховасці, трэба зрабіць адпаведныя вывады.

Пазаўчора першыя экзамены здавалі таксама студэнты матэматычнага, фізічнага і біялагічнага факультэтаў. Як кажуць, сесія набірае сілу. Студэнтам трэба пастарацца, каб яна прынесла ім як мага больш радасці і менш засмучэнняў.

У заліковай кніжцы студэнта групы 0-41 эканамічнага факультэта Г. Мяжэннікава з'явіліся першыя адзнакі бягучай экзаменацыйнай сесіі. Яны засведчылі, што юнак добра засвоіў матэрыял па такіх дысцыплінах як матэматычнае забеспячэнне ЭВМ і марксісцка-ленінская філасофія. Па першаму экзамену, які прымаў дацэнт кафедры ТСАЭІ У. С. Давыдаў (на здымку), Генадзь атрымаў чацвёрку, па другому — выдатную адзнаку.

Фота В. Васільчанкі.

ТЭМАТЫКА

ДАКЛАДАЎ, ЛЕКЦЫЙ І ГУТАРАК У СУВЯЗІ З АПУБЛІКАВАННЕМ У ЧАСОПІСЕ «КОММУНИСТ» АРТЫКУЛА ТАВАРЫША К. У. ЧАРНЕНКІ «НА ЎЗРОВЕНЬ ПАТРАБАВАННЯЎ РАЗВІТОГА САЦЫЯЛІЗМУ»

Марксісцка-ленінская канцэпцыя развітога сацыялізму — выдатнае дасягненне тэарэтычнай думкі партыі, аснова яе стратэгіі і тактыкі на сучасным этапе.

Развіты сацыялізм — неабходны, гістарычна працяглы этап на шляху да камунізму.

Сацыялістычны ідэал і рэальны сацыялізм.

Карэнны пералом у інтэнсіфікацыі народнай гаспадаркі—ключавая задача.

Якаснае пераўтварэнне прадукцыйных сіл краіны — патрабаванне часу.

Дыялектыка прадукцыйных сіл і вытворчых адносін ва ўмовах развітога сацыялізму.

Меры партыі па разгортванню працэсу ўдасканалення вытворчых адносін на сучасным этапе.

Забяспечыць выхад краіны на вышэйшы сусветны ўзровень прадукцыйнасці працы — задача праграмнага значэння.

Паскарэнне навукова-тэхнічнага працэсу —важнейшы фактар павышэння эфектыўнасці эканомікі.

Адзінства эканамічнага, сацыяльнага, духоўнага прагрэсу савецкага грамадства на этапе развітога сацыялізму.

«Ад кожнага — па здольнасцях, кожнаму — па працы» — асноўны прынцып сацыялізму.

Праца пры сацыялізме — крыніца грамадскага багацця, дабрабыту ўсіх працоўных.

Каб лепш жыць, трэба лепш працаваць.

Актуальныя пытанні ўдасканалення размеркавальных адносін ва ўмовах развітога сацыялізму.

Сацыяльная справядлівасць — уласцівы сацыялізму прынцып грамадскіх адносін.

Пабудова бяскласавага грамадства — практычная задача палітыкі партыі на этапе развітога сацыялізму.

Сацыялістычнае самакіраванне народа — дэмакратычная сістэма кіравання справамі грамадства і дзяржавы.

Росквіт і зближэнне нацый ва ўмовах развітога сацыялізму.

Усебаковае развіццё асобы — вышэйшая мэта КПСС.

Духоўныя, маральныя каштоўнасці сацыялістычнага ўкладу жыцця.

Ідэалагічная работа — дзейсны інструмент умацавання сувязі партыі з масамі.

Узмацненне кіруючай ролі партыі і паглыбленне сацыялістычнай дэмакратыі — адзіны, цэласны, заканамерны працэс.

Паўсюдна і паслядоўна ўсталёўваць ленінскі стыль работы.

Перакананне, арганізацыя, выхаванне мас — метады партыйнага кіраўніцтва.

Актуальныя пытанні кадравай палітыкі КПСС.

Статут КПСС — закон жыцця партыі.

У пярвічных арганізацыях таварыства «Веды»

ЛЕКТАРЫ ПРАЦУЮЦЬ ПЛЁННА

Пярвічная арганізацыя таварыства «Веды» нашага факультэта аб'ядноўвае 19 чалавек. Сярод іх — 2 доктары і 12 кандыдатаў геолага-мінералагічных навук. Яны выступаюць з лекцыямі як перад працоўнымі, так і моладдзю, якая вучыцца. Члены арганізацыі таварыства выступаюць з лекцыямі чатырох напрамкаў: геалогія і геаграфія; педагогіка; навуковы атэізм; эканоміка і Харчовая праграма СССР. Найбольшай разнастайнасцю вызначаюцца лекцыі па геалогіі і геаграфіі. Гэта адпавядае профілю нашага факультэта. У даны цыкл уваходзяць лекцыі аб метадах геалагічных работ, карысных выкапнях СССР і БССР і, у прыватнасці, аб мінералах і падземных водах. Па цыклу «Навуковы атэізм» чытаюцца лекцыі аб узнікненні Зямлі, паходжанні і развіцці на ёй жыцця, аб станаўленні чалавека. Лекцыі цыкла «Эканоміка і Харчовая праграма СССР» прысвечаны разгляду пытанняў энергетычных рэсурсаў, аховы прыроды, выкарыстання прыродных багаццяў. Нарэшце, лекцыі па педагогіцы асноўным чынам датычацца праблемы вышэйшай адукацыі ў СССР.

Часцей за ўсё нашы выкладчыкі і супрацоўнікі выступаюць на прадпрыемствах Гомеля і Гомельскай вобласці. Значная колькасць лекцый членамі факультэцкай арганізацыі чытаецца таксама ў перыяд вучэбных і вытворчых практык па месцу іх праходжання ў розных раёнах краіны. Лектары рэгулярна выступаюць перад студэнтамі ў інтэрнаце, у школе «Юны геолаг», што працуе пры факультэце.

Сярод членаў факультэцкай арганізацыі таварыства шмат актыўных лектараў. Так, за мінулы год загадчыкам кафедры гідрагеалогіі і інжынернай геалогіі М. А. Жураўлём прачытана 35 лекцый, па 15 і больш лекцый — прафесарам кафедры мінералогіі і агульнай геалогіі Г. А. Кузняцовым, дацэнтам М. Ф. Паўлавым, загадчыкам геалагічнага музея М. І. Аўтушкам і інш. Па прапагандзе ведаў сярод насельніцтва лепшы паказчык мае кафедра гідрагеалогіі і інжынернай геалогіі. На долю яе выкладчыкаў прыпадае палавіна прачытаных лекцый.

Да лектарскай работы па лініі грамадска-палітычнай практыкі і школы маладога лектара далучаюцца і студэнты геафака. За мінулы год імі прачытана звыш 200 лекцый па 98 тэмах. Матэрыялам для лекцый з'яўляюцца рэфераты, распрацоўкі пры вывучэнні грамадскіх і спецыяльных дысцыплін, навуковыя даследаванні. Студэнты выступаюць перад мясцовым насельніцтвам у час вучэбных і вытворчых практык і знаходжанні ў студэнцкіх будаўнічых атрадах. Прапагандысцкая работа праводзіцца студэнтамі ў розных кутках нашай Радзімы: ад Беларусі да Магадана, у Паволжжы, Сярэдняй Азіі, Нечарназем'і.

Асабліва шмат работы ў членаў факультэцкай арганізацыі таварыства «Веды» цяпер — у перыяд актыўнай падрыхтоўкі да выбараў у Вярхоўны Савет Беларускай ССР і мясцовыя Саветы народных дэпутатаў. Усе байцы ідэалагічнага фронту імкнуцца ўнесці свой уклад, каб гэтай важнай палітычнай кампаніі забяспечыць высокі ўзровень.

Ва ўсёй рабоце пярвічнай арганізацыі таварыства вялікую ролю адыгрывае дзейнасць яе сакратара М. Ф. Краўчанкі. Ён умела каардынуе ўсю работу, своечасова прапаноўвае аўдыторыю слухачоў і тэматыку лекцый, акуратна афармляе дакументацыю.

Мы ўпэўнены, што пярвічная арганізацыя таварыства «Веды» нашага факультэта так жа плённа будзе працаваць і ў будучым.

Ж. ГЕРАСІМАВА,
сакратар партбюро геалагічнага факультэта, дацэнт.

Па слядах нашых выступленняў

ДЛЯ НЕДАПУШЧЭННЯ ПАРУШЭННЯЎ ДЫСЦЫПЛІНЫ

У нашай газеце за 15 снежня мінулага года быў змешчаны матэрыял «Усё пачынаецца з дысцыпліны» па выніках праверкі рэйдавай брыгадай наведвання студэнтамі лекцыйных і практычных заняткаў. У ім гаварылася аб недахопах, якія мелі месца і на матэматычным факультэце. У атрыманым рэдакцыяй з матфака рэагаванні паведамляецца:

«Артыкул абмеркаваны на пасяджэнні дэканата. Праведзена пасяджэнне старост па пытанню наведвання заняткаў у акадэмічных групах і выканання старастамі сваіх функцыянальных абавязкаў.

На пасяджэнні камітэта камсамола вучэбна-выхаваўчай камісіі ўказана на недастатковую актыўную работу па папярэджванню пропускаў заняткаў. Распараджэннем па матэматычнаму факультэту ад 17.12.84 г. за пропускі заняткаў без уважлівых прычын аб'яўлены вымовы С. Дарачынскай, С. Каспяровіч, С. Грамыка, Т. Самусевіч, С. Шчыраковай, С. Гурко. Строга папярэджаны І. Кавалёва, А. Дзенісенка, Н. Пінчук, А. Палын. Сумесным рашэннем дэканата, камітэта камсамола і прафбюро прадугледжана не назначаць стыпендыю на наступны семестр студэнтам, якія ў папярэднім семінары прапусцілі без уважлівых прычын 30 вучэбных гадзін.

На факультэце ўзмоцнена праверка за наведваннем студэнтамі заняткаў з боку групы народнага кантролю».

Да 80-годдзя першай

УРОК ПАЛІТЫЧНАЙ

80 гадоў аддзяляе нас ад 9 студзеня 1905 года — дня, калі была расстраляна мірная дэманстрацыя на Дварцовай плошчы ў Пецярбургу. Гэтае крывавае злачынства ўскалыхнула ўсю краіну, узняло на барацьбу з царызмам шырокія масы працоўных. Пачалася першая рэвалюцыя ў Расіі, першая народная рэвалюцыя эпохі імперыялізму. Яна працягвалася да сярэдзіны 1907 года, у Снежаньскім узброеным паўстанні дасягнула вышэйшага ўздыму, паўтара гады адступала з баямі, двойчы пераходзячы ў наступленне. Гісторыя не ведала такога магутнага ўзлёту рэвалюцыйнай энергіі мас на чале з пралетарыятам.

Рэвалюцыя ў Расіі стала важным рубяжом сусветнага рэвалюцыйнага працэсу, засведчыла аб тым, што наступіў новы этап барацьбы пралетарыяту. Цэнтр сусветнага рэвалюцыйнага руху знаходзіўся цяпер у Расіі. У гістарычна кароткі тэрмін, на працягу двух дзесяцігоддзяў рабочы рух у нашай краіне зрабіў вялікі крок — ад марксісцкіх гурткоў да ўтварэння на II з'ездзе РСДРП марксісцка-ленінскай партыі. У першыя гады XX стагоддзя класавая барацьба ў Расіі набыла такія маштабы, якіх не ведала ні адна краіна. Тут накапіўся гаручы матэрыял такой вялікай выбуховай сілы, які выклікаў рэвалюцыю.

Рэвалюцыя ў Расіі адбылася ў эпоху, калі сусветны капіталізм уступіў у імперыялістычную стадыю развіцця. Гэта вызначыла расстаноўку класавых сіл у краіне ў 1905—1907 гадах. Галоўнай рухаючай сілай і гегемонам выступіў пралетарыят, падтрыманы шырокімі масамі сялянства. З'яўляючыся па свайму характару і задачах буржуазна-дэмакратычнай, заклікана знішчыць рэшткі прыгонніцтва ў краіне, першая расійская рэвалюцыя была разам з тым пралетарскай — па сродках барацьбы, па кіруючай ролі ў ёй пралетарыяту. Рэвалюцыя пацвердзіла ленінскае палажэнне аб тым, што толькі рабочы клас можа стаць гегемонам буржуазна-дэмакратычнай рэвалюцыі, давесці яе да поўнай перамогі. Пралетарыят унёс найбольшы ўклад у агульнанародную барацьбу супраць царызму, ён быў зачынальнікам галоўных рэвалюцыйных выступленняў. Пад яго ўплывам разгортвалася барацьба сялянства, успыхвалі хваляванні ў арміі, яго сродкі барацьбы былі ўспрыняты іншымі атрадамі працоўных. Ён даў правобраз новай уладзе — Саветам.

Пад кіраўніцтвам рабочага класа складваўся ў полымі рэвалюцыі яго саюз з сялянствам і іншымі непралетарскімі слаямі працоўных. Рэвалюцыя 1905—1907 гадоў абвергла меншавіцкую догму аб кансерватызме і рэакцыйнасці сялянства. Сялянскі рух у Расіі дасягнуў такога размаху, якога не ведалі буржуазныя рэвалюцыі XIX стагоддзя. Усерасійская кастрычніцкая стачка і снежаньскае ўзброенае паўстанне, з аднаго боку, сялянскія і салдацка-матроскія паўстанні, з другога, былі праяўленнем саюза пралетарыяту і сялянства. Ён быў яшчэ стыхійным, не аформленым, часта неўсвядомленым. Разам з тым рэвалюцыя даказала здольнасць сялянства дапамагчы пралетарыяту ў заваяванні перамогі.

Рэвалюцыя ўмацавала адзінства працоўных шматнацыянальнай Расіі. Яна абудзіла шырокі нацыянальна-вызваленчы рух. Разам з рускім пралетарыятам пад сцягам пралетарскага інтэрнацыяналізму на барацьбу супраць царызму ўзняліся рабочыя і сяляне Украіны, Беларусі, Прыбалтыкі, Закаўказзя, Сярэдняй Азіі. Пачаў складвацца саюз трох рэвалюцыйных сіл — сучаснага па свайму зместу рабочага руху, супрацьпрыгонніцкага сялянскага руху, антыімперыялістычнага па свайму характару нацыянальна-вызваленчага руху, якія зліліся ў адзіны паток, накіраваны супраць сацыяльнага і нацыянальнага прыгнёту.

Гегемонія пралетарыяту, яго здольнасць павесці за сабой сялянства дало магчымасць па новаму вырашыць карэннае пы-

ПРЫРОДА І ТЫ

Сергей СМИРНОВ

* * *

Есть просто храм, есть храм науки,
А есть ещё природы храм,
С лесами, тянущими руки
Навстречу солнцу и ветрам.
Всегда, в любое время суток
Он нам открыт, в жару и стынь...
Входя в него, будь сердцем чуток —
Не оскверняй его святынь!

КРАІНА ЛАПЛАНДЫЯ

Незабыўнымі сталі дні мінулага лета для некаторых студэнтаў біялагічнага факультэта ГДУ. Вучэбную практыку яны праходзілі далёка ад роднай Беларусі — у Мурманскай вобласці, дзе размяшчаецца славуты Лапландскі запаведнік.

Сёння мы змяшчаем на старонках газеты нататкі А. Нікалаева аб практыцы, якую ён праходзіў на Кольскім паўвостраве са сваімі аднакурснікамі.

«Запаведнік — самая высокая і адказная, самая ральная і значная форма тэрытарыяльнай аховы прыроды. На запаведных землях спыняецца гаспадарчая эксплуатацыя прыродных рэсурсаў, такія тэрыторыі дзяржава адводзіць для навуковых і культурна-асветных мэт...».

Выдатная гэтыя мясціны ў летнюю пару. Палярнае сонца не хаваецца за гарызонт ні на секунду. Толькі ненадоўга апусціцца да каменістай тундры, зачэпіцца за вершаліны соснаў, адпачне крыху і зноў уверх. Змаўкаюць да «ночы» галасы птушак, не гудуць шмялі, не трашчаць галінкі пад капытамі ласёў. Бабёр, філін ды яшчэ хто-небудзь з паўночнікаў не спяць. Ціха навокал, толькі аднатонна шуміць суседні ручай, ды харыус на возеры выскачыць, ударыць хвастом, і зноў цішыня. А сонца, нібы днём, высока над галавой.

Даўно гэтыя месцы на карце Кольскага паўвострава абазначаюць квадрацікам з надпісам: Лапландскі дзяржаўны запаведнік. Гэта — дзесяткі рэчак і ручаёў, вялікія і малыя азёры, лясы, горы, тундры, разнастайны расліны і жывёльны свет.

На высокім беразе Чунвозера стаяць рубленыя дамы. У іх жывуць і працуюць супрацоўнікі Лапландскага запаведніка. Вучоныя распрацоўваюць метады захавання ягельных сасновых бароў, вывучаюць прыродны комплекс паўночнай тайгі, горных тундр і азёраў. Запаведнік — навуковая база, дзе праходзяць практыку студэнты біялагічных і геаграфічных факультэтаў ВНУ краіны.

У жніўні—верасні мінулага года ў Лапландскім дзяржаўным запаведніку праходзілі практыку і мы — студэнты біяфака ГДУ: С. Бухалаў, В. Лявоненка, В. Каптура, В. Крыўко, П. Лазаковіч і аўтар гэтых радкоў.

Лапландскі запаведнік Галоўнага ўпраўлення паляўнічай гаспадаркі і запаведнікаў пры Савеце Міністраў СССР знаходзіцца ў Мурманскай вобласці, на тэрыторыі, падпарадкаванай Манчагорскаму гарсавету. Паўднёвая граніца запаведніка праходзіць на 120 км паўночней Палярнага круга.

З ініцыятывай стварэння запаведніка выступіў навуковы супрацоўнік Мурманскай біястанцыі Г. Г. Крэпс. Ім жа была выказана мэта яго стварэння: «Першай і асноўнай задачай з'яўляецца падтрыманне і падняццё паляўнічага промыслу ў межах Мурманскай акругі і паўночнай часткі Карэльскай АССР; другой — захаванне для будучага характэрнага участка своеасаблівай некранутай прыроды цэнтральнай Лапландыі для мэт агульнаадукацыйных і навуковых».

14 лістапада 1930 года лічыцца датай заснавання запаведніка. За час яго існавання ён двойчы закрываўся і быў перададзены лясгасу. Гэта не прайшло бясследна для запаведніка — яму была нанесена значная шкода: у лесе засталіся захламленыя вырубкі, дрэнныя дарогі, паразбураныя пасёлкі лесапунктаў, часткова страціліся навуковыя кадры, музей, бібліятэка.

Дзякуючы геаграфічнаму становішчу і расчлянёнасці рэльефа ў запаведніку добра прадстаўлены флора і фауна, характэрная для Кольскага паўвострава. З фауны зарэгістравана 29 відаў млекакормячых, 153 віды птушак (у тым ліку 96 гняздуючыхся), 2 віды рэптылій, 1 від амфібій.

У Лапландскім дзяржаўным запаведніку праводзіцца вялікая навуковая работа. У асноўным яна заключаецца ў правядзенні штогадовых навуковых улікаў з мэтай вызначэння колькасці папуляцый і апрацоўкі атрыманых вынікаў. У час нашага знаходжання ў запаведніку мы праводзілі ўлік вадаплаваючай, баравой дзічыны і мышападобных грызуноў. Усе работы прымалі ў гэтай справе непасрэдны ўдзел. На практыцы яны працавалі леснікамі і большую частку часу правялі на кардонах у розных месцах запаведніка. Нашы штодзённыя назіранні, якія праводзіліся на замацаванай за намі тэрыторыі, заносіліся ў запісныя кніжкі лесніка. Іх мы здавалі ва ўпраўленне для апрацоўкі.

А ў выхадныя дні мы станавіліся грамадскімі інспектарамі. На спецыяльна выдзеленым транспарце дзяжурылі ўздоўж граніцы запаведніка і затрымлівалі тых, хто, ігнаруючы забараняючымі знакамі, спрабаваў парушаць запаведны рэжым. У большасці выпадкаў мы абмяжоўваліся прафілактычнай гутаркай з такімі «аматарамі» — паляўнічымі або паведамлялі аб іх незаконных дзеяннях на месцы іх работы. Былі выпадкі, калі нам давалася складаць акты на парушальнікаў. Дзякуючы актыўнай прапагандысцкай рабоце выпадкі браканьерства ў запаведніку знізіліся да мінімуму.

Некалькі дзён мы былі заняты арганізацыяй новай паўночна-заходняй граніцы запаведніка: прарублівалі прасекі, устанаўлівалі забараняючыя знакі. **Тут мы адчулі на сабе халоднае дыханне Белага мора.**

Паколькі мы з'яўляліся супрацоўнікамі запаведніка, хаця і часовымі, значыць мы выконвалі і такую работу, якая не ўваходзіла ў нашы планы, але была неабходна запаведніку: касілі і ўбіралі траву на сілас і т. д. А яшчэ мы праводзілі самастойныя выхады ў лес, у тундру, скаралі невысокія вяршыні, лавілі рыбу, купаліся, рабілі цікавыя фатаграфіі і вялі дзённікі. Гэта паездка з'явілася для нас, будучых біёлагаў, вельмі павучальнай і пазнавальнай. Акрамя шматлікіх уражанняў, падзяк і запрашэнняў прыязджаць яшчэ, мы прывезлі шмат матэрыялаў для музея нашага факультэта. Спадзяемся, што мы яшчэ паедзем у цудоўную краіну пад назвай Лапландыя.

А. НІКАЛАЕЎ,
студэнт групы Б-32 біялагічнага факультэта.

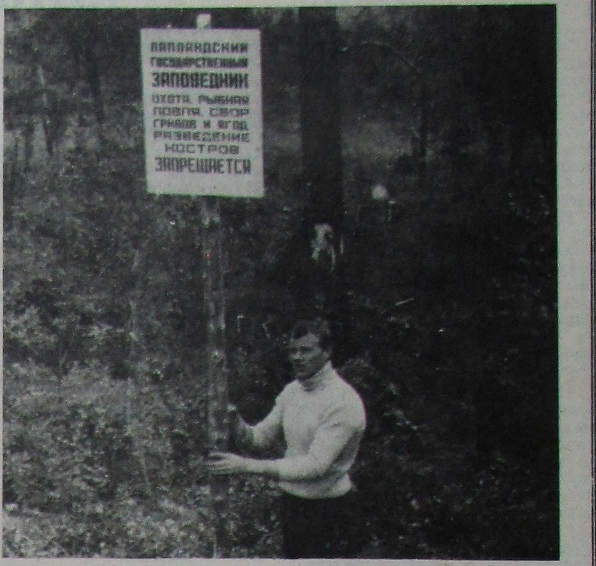

НА ЗДЫМКУ: студэнты-практыканты за ўстаноўкай забараняючых знакаў у запаведніку.

рускай рэвалюцыі

БАРАЦЬБЫ

танне рэвалюцыі — пытанне аб уладзе. У. І. Ленін зрабіў празорлівы вывад, што ў буржуазна-дэмакратычнай рэвалюцыі ўладу павінен узяць рэвалюцыйны народ, а не буржуазія, што класавай сутнасцю гэтай улады будзе рэвалюцыйна-дэмакратычная дыктатура пралетарыяту і сялянства. Рэвалюцыя ў Расіі дала першы вопыт існавання такой дыктатуры. Народжаныя рэвалюцыйнай творчасцю мас, Саветы рабочых дэпутатаў з'яўляліся органамі барацьбы за перамогу рэвалюцыі, зародкам новай улады. Спалучэнне на практыцы рэвалюцыйнай творчасці рабочага класа, які стварыў Саветы, і тэарэтычнага абгрунтавання іх У. І. Леніным, партыяй дало выдатную форму палітычнай арганізацыі рабочага класа і працоўнага сялянства, адыграўшую сусветна-гістарычную ролю ў барацьбе за перамогу рэвалюцыі, за сацыялізм, стаўшы правобразам Савецкай улады, устаноўленай у нашай краіне ў 1917 годзе.

Ленінскае вучэнне аб рэвалюцыйна-дэмакратычнай дыктатуры пралетарыяту і сялянства як пераходнага тыпу ўлады, якая пракладвае шлях да палітычнага панавання рабочага класа, атрымала новае пацвярджэнне ў працэсе рэвалюцый, якія перамаглі пасля другой сусветнай вайны ў Еўропе, Азіі і на Кубе, што выраслі з фашысцкай, антыімперыялістычнай, нацыянальна-вызваленчай барацьбы, аб'яднаўшы рабочы клас, сялянства, значную частку інтэлігенцыі, гарадской дробнай буржуазіі пад кіраўніцтвам камуністычных і рабочых партый. Ленінская ідэя народаўладдзя служыць рычагом антыімперыялістычных пераўтварэнняў у краінах сацыялізму.

Пераходны характар рэвалюцыйна-дэмакратычнай дыктатуры пралетарыяту і сялянства аблягчыў падвод мас да сацыялістычнай рэвалюцыі. Выдатным укладам у стратэгію і тактыку партыі з'явілася ленінская тэорыя перарастання буржуазна-дэмакратычнай рэвалюцыі ў рэвалюцыю сацыялістычную. Ідэі бесперапыннай рэвалюцыі, выказаныя К. Марксам, У. І. Ленін у гады першай рэвалюцыі ў Расіі развіў у стройную тэорыю. Вопыт рэвалюцыі з усёй відавочнасцю пацвердзіў гэты ленінскі вывад. Разгортванне ў краіне дзвюх сацыяльных войн — агульнанароднай барацьбы супраць цара і памешчыкаў і барацьба рабочага класа супраць буржуазіі, кіруючая роля рабочага класа ў рэвалюцыйным працэсе рабілі барацьбу за дэмакратыю і барацьбу за сацыялізм двума звеннямі адзінага рэвалюцыйнага працэсу. Ленінскі вывад адхіліў меншавіцкія і трацкісцкія ўяўленні аб перспектывах рэвалюцыі, якія асуджалі пралетарыят на пасіўнасць або авантурыстычныя дзеянні і палітычную ізаляцыю. Ленінская тэорыя перарастання буржуазна-дэмакратычнай рэвалюцыі ў сацыялістычную была бліскуча пацверджана рэвалюцыямі ў Расіі. Увесь вопыт наступнага сусветнага рэвалюцыйнага развіцця паказаў, што рабочы клас не зможа павесці за сабой шырокія народныя масы на сацыялістычную рэвалюцыю, калі ён не будзе змагацца за ажыццяўленне радыкальных дэмакратычных пераўтварэнняў, што барацьба за дэмакратыю з'яўляецца састаўной часткай барацьбы за сацыялізм.

Барацьба за перамогу буржуазна-дэмакратычнай рэвалюцыі з'явілася адной з слаўных старонак гераічнай гісторыі КПСС. «У авангардзе вызваленчай барацьбы народа ішла партыя бальшавікоў на чале з У. І. Леніным — партыя новага тыпу, якая ажыццявіла на справе спалучэнне рэвалюцыйнай тэорыі з рабочым рухам, — указваецца ў пастанове ЦК КПСС «Аб 80-годдзі рэвалюцыі 1905—1907 гадоў у Расіі». — Рэвалюцыя 1905—1907 гадоў была першай у сусветнай гісторыі рэвалюцыяй, у якой марксісцкая партыя выступіла як самастойная палітычная сіла са сваёй праграмай, дакладна распрацаванай стратэгіяй і тактыкай. Трывала абапіраючыся на працоўныя масы, выражаючы іх спадзяванні і імкненні, партыя палітычна выхоўвала і загартоўвала іх у ходзе класавых бітваў, згуртоўвала вакол пралетарыяту».

У першай рэвалюцыі ў Расіі партыя спасцігала навуку і мастацтва рэвалюцыйнай барацьбы, авалодала рознымі яе формамі — мірнымі і няміpнымі, легальнымі і нелегальнымі, парламенцкімі і непарламенцкімі. Упершыню ў гісторыі міжнароднага рэвалюцыйнага руху пралетарыят Расіі пад кіраўніцтвам бальшавісцкай партыі звярнуўся да ўсеагульнай стачкі, якая перасла ва ўзброенае паўстанне. Ні адна партыя не мела ў сваім арсенале такой разнастайнасці форм барацьбы, якімі валодала ленінская партыя. Вопыт першай расійскай рэвалюцыі У. І. Ленін лічыў каштоўным здабыткам бальшавісцкай партыі. На яго аснове партыя развівала марксісцкую тэорыю, стратэгію і тактыку класавай барацьбы, рыхтавала масы да новай рэвалюцыі. Рэвалюцыйныя баі 1905—1907 гадоў сталі школай навучання мас і іх правадыроў мастацтву палітычнай барацьбы, генеральнай рэпетыцыяй Лютаўскай і Кастрычніцкай рэвалюцый 1917 года.

Рэвалюцыя 1905—1907 гадоў у Расіі — першая народная рэвалюцыя эпохі імперыялізму — пакінула незабыўны след у сусветнай гісторыі. З таго далёкага часу свет не раз з'яўляўся сведкам і ўдзельнікам падзей сусветна-гістарычнага значэння. Але яны не маглі засланіць сабой рэвалюцыі 1905—1907 гадоў, якая аказала глыбокае ўздзеянне на ход сусветнага развіцця. Яна з'явілася пралогам будучых рэвалюцый XX стагоддзя. За ёй адбыліся рэвалюцыі ў Іране і Турцыі, шырокі размах атрымаў рэвалюцыйны рух у Кітаі, яе хвалі дакаціліся да Індыі. Абуджаны нацыянальна-вызваленчы рух ужо не патухаў, а пераўтварыўся ў важнейшы фактар антыімперыялістычнай барацьбы. Рэзка ўзмацніўся рабочы рух у Заходняй Еўропе і ЗША. Рэвалюцыя нанесла ўдар па царызму і тым самым паслабіла пазіцыі міжнароднага капіталу, узбагаціла пралетарыят многіх краін вопытам рэвалюцыйнай барацьбы.

Савецкія людзі глыбока шануюць слаўны подзвіг герояў першай рэвалюцыі ў Расіі, якія 80 гадоў назад узняліся на штурм старога свету. Гераічныя рэвалюцыйныя традыцыі расійскага пралетарыяту клічуць новыя пакаленні савецкіх людзей быць дастойнымі Чырвонага сцяга тых, хто ўзводзіў барыкады ў 1905 годзе. Памятаючы аб вялікім слаўным рэвалюцыйным мінулым, савецкія людзі аддаюць свае сілы рашэнню новых складаных задач удасканальвання развітога сацыялізму і паступовага руху да камунізму. У пастанове ЦК КПСС «Аб 80-годдзі рэвалюцыі 1905—1907 гадоў у Расіі» Цэнтральны Камітэт паставіў задачу шырока адзначыць гэтую знамянальную дату, разгарнуць у сувязі з юбілеем актыўную палітычную і арганізатарскую работу, накіроўваць яе на мабілізацыю мас на паспяховае выкананне заданняў адзінаццатай пяцігодкі, на дастойную сустрэчу XXVII з'езда КПСС. ЦК КПСС выказаў упэўненасць, што камуністы, усе працоўныя Савецкага Саюза азнамянуюць слаўную дату ў гісторыі ленінскай партыі і народа новымі працоўнымі здзяйсненнямі.

В. МАТУСЕВІЧ,
загадчык кафедры гісторыі КПСС, дацэнт.

Універсітэцкая здраўніца: справы і праблемы

КЛАПОЦІМСЯ АБ ЗДАРОЎІ

Санаторый-прафілакторый універсітэта праводзіць лячэбную і аздараўленчую работу сярод студэнтаў, выкладчыкаў і супрацоўнікаў. Для гэтага ў ім створана неабходная база. Тут ёсць аддзяленні света-, цепла-, электралячэння, фатарый, інгаляторый, працэдурны кабінет.

Штогод ва універсітэцкай здраўніцы папраўляюць і ўмацоўваюць здароўе каля 1060 студэнтаў, выкладчыкаў і супрацоўнікаў ГДУ. 113 чалавек, якія стаяць на дыспансерным уліку ў медпункце універсітэта, двойчы ў год праходзяць лячэнне ў санаторыі-прафілакторыі.

Усе адпачываючыя атрымліваюць высокакваліфікаваную медыцынскую дапамогу, фізіятэрапэўтычнае лячэнне, агульнаўмацоўваючую тэрапію, загартоўваючыя працэдуры, высокакаларыйнае харчаванне. Каб найвышэйшым быў эфект аздараўлення, існуе цесная сувязь у лячэнні паміж паліклінікай, медпунктам і санаторыем-прафілакторыем.

Ва універсітэцкай здраўніцы кожны год асвойваюцца новыя прагрэсіўныя метады лячэння. Гэта дазволіла знізіць працэнт часовай непрацаздольнасці сярод супрацоўнікаў, выкладчыкаў і студэнтаў ГДУ.

У мінулым годзе быў праведзены капітальны рамонт санаторыя-прафілакторыя, выдзелены дадатковыя плошчы для пашырэння лячэбнай базы. Сёлета плануецца адкрыць шэраг новых кабінетаў: лячэбнай фізкультуры, масажу, электрасну, кіслародатэрапіі. Гэта дазволіць нам аказваць лячэбную і аздараўленчую дапамогу яшчэ ў большым аб'ёме.

Ёсць у нас і пэўныя цяжкасці. Частка мэблі ў спальным корпусе прыйшла ў непрыгоднасць, не ва ўсіх пакоях ёсць туалетныя палічкі, крайне абмежавана колькасць вешалак для верхняга адзення, адсутнічаюць іншыя, на першы погляд, зусім дробязныя рэчы. Але без іх у пакоях пуста і няўтульна.

Усё гэта ўскладняе работу персанала і выклікае справядлівыя нараканні адпачываючых.

Перад адміністрацыяй ГДУ ставілася пытанне аб ліквідацыі маючых месца недахопаў. Але ёсць тут і адваротны бок справы. Самі адпачываючыя павінны беражліва адносіцца да маёмасці санаторыя-прафілакторыя, захоўваць неабходны парадак у жылых пакоях, не дапускаць парушэнняў унутранага распарадку.

Калектыў універсітэцкай здраўніцы і ў далейшым будзе прыкладаць максімум намаганняў для ўдасканальвання работы па аказанню высокаэфектыўнай медыцынскай дапамогі ўсім адпачываючым.

С. ЗАЛАТЫХ,
галоўны ўрач санаторыя-прафілакторыя ГДУ.

ГРАФІК ЗАЕЗДАЎ — ЗМЕН У САНАТОРЫЙ-ПРАФІЛАКТОРЫЙ ГДУ НА 1985 ГОД

Пачатак і канец змены	Профіль змены
27 студзеня — 19 лютага	Часта хварэючыя. Аздараўленне пасля грыпу, вострых рэспіраторных захворванняў. Захворванні органаў дыхання. Хранічныя танзіліты. Гіпертанічная хвароба, захворванні сэрца.
20 лютага — 15 сакавіка	Рэўматызм — неактыўны перыяд. Захворванні лор. органаў.
16 сакавіка — 8 красавіка	Хранічныя гастрыты, язвавая хвароба страўніка. Гепатыты. Анеміі.
9 красавіка — 1 мая.	**Рэўматызм — неактыўны перыяд.** Вегета-сасудзістыя дыстаніі. Хранічны танзіліт.
3 мая — 26 мая	Неўрыты, полінеўрыты, люмбалгія, мігрэнь, функцыянальныя расстройствы нярвовай сістэмы.
27 мая — 19 чэрвеня	Гіпертанічная хвароба. Парокі сэрца. Гіпатанія. Хранічныя халецысціты.
20 чэрвеня — 13 ліпеня	Хранічныя гастрыты. Язвавая хвароба страўніка і 12-перснай кішкі. Каліты. Захворванні органаў дыхання.
14 ліпеня — 7 жніўня	Хранічны нефрыт. Цысціты. Мочакаменная хвароба. Алергічныя дэрмаціты. Захворванні лор. органаў.
3 верасня — 26 верасня	Вегета-сасудзістая дыстанія. Функцыянальныя расстройствы нярвовай сістэмы. Захворванні лор. органаў.
27 верасня — 20 кастрычніка	Захворванні органаў дыхання. Хранічныя танзіліты. Хранічны нефрыт, піеланефрыт.
21 кастрычніка — 13 лістапада	Рэўматызм — неактыўны перыяд. Хранічныя танзіліты. Язвавая хвароба страўніка. Вегета-сасудзістая дыстанія.
14 лістапада — 7 снежня	Хр. халецысціты. Гепатыты. Піеланефрыты. Захворванні лор. органаў.
8 снежня — 31 снежня	Вегета-сасудзістыя дыстаніі. Функцыянальныя расстройствы нярвовай сістэмы. Нейрадэрміт. Захворванні лор. органаў.

Заўвага:
1. Працуючыя інваліды Вялікай Айчыннай вайны, працы, удзельнікі вайны, часта хварэючыя, цяжарныя жанчыны, асобы, якія звязаны з прафшкоднасцямі, накіроўваюцца ва ўсе созывы.
2. Прафкомам выдаваць пуцёўкі не пазней двух тыдняў да пачатку заезда для забеспячэння абследавання накіроўваемых у санаторый-прафілакторый асоб у паліклініцы.
3. Прыбываючым у санаторый-прафілакторый мець пры сабе правільна афармленую пуцёўку, санаторна-курортную карту, пашпарт або студэнцкі білет.

Новы год — радаснае свята дзетвары. Прафком універсітэта арганізаваў навагодні ранішнік для дзяцей выкладчыкаў і супрацоўнікаў ГДУ ў Палацы культуры аб'яднання «Гомельпрамбуд». На сустрэчу з рабятамі прыйшлі героі казак, Дзед Мароз і Снягурачка.

Удзельнікі дзіцячага калектыву мастацкай самадзейнасці Палаца культуры аб'яднання выступілі са святочным канцэртам. А затым усе дзеці, узяўшыся за рукі, вадзілі вясёлы карагод вакол навагодняй ёлкі. За лепшыя карнавальныя касцюмы Дзед Мароз і Снягурачка ўручылі падарункі Дзіме Гаеву, Аліне Пячэнка і інш.

У. БАРКОЎ,
старшыня культурна-масавай камісіі прафкома ГДУ.
Фота аўтара.

Спорт

ПОСПЕХ РАПІРЫСТАЎ

У канцы мінулага года зборная каманда Гомельскага аблсавета ДСТ «Буравеснік» па фехтаванню, якая была ўкамплектавана ў асноўным спартсменамі нашага універсітэта, прыняла ўдзел у маладзёжным першынстве студэнцкага таварыства рэспублікі. Спаборніцтвы былі асабіста-камандныя і праходзілі ў горадзе над Бугам — Брэсце.

У асабістых спаборніцтвах заліковыя ачкі давалі толькі тыя спартсмены, якія занялі месца з першага па дванаццатае. З дзевяці ўдзельнікаў каманды Гомельшчыны заліковыя ачкі прынеслі 7 фехтавальшчыкаў. Найбольш паспяхова выступілі кандыдаты ў майстры спорту СССР студэнт факультэта фізвыхавання шабліст Віталь Хімакоў, які стаў бронзавым прызёрам, і першакурснік эканамічнага факультэта Аляксандр Карачун. Сярод рапірыстаў ён быў чацвёртым.

Сенсацыйна закончыліся камандныя спаборніцтвы па фехтаванню на рапірах сярод юнакоў. Сюрпрыз прыпаднеслі будучыя эканамісты А. Карачун, І. Тарэнка і студэнт матэматычнага факультэта І. Іваніс. У барацьбе за першае месца яны сустрэліся з камандай Мінск-1. Нашы спартсмены ў напружаным паядынку здолелі перамагчы сваіх грозных сапернікаў і заваявалі першынство. Трэцімі ў камандных спаборніцтвах былі шаблісты.

У агульным заліку сярод ВНУ рэспублікі наш універсітэт заняў 2-е месца. У зборную каманду Белсавета ДСТ «Буравеснік» уключаны Віталь Хімакоў і Аляксандр Карачун. У студзені бягучага года яны прымуць удзел у першынстве ЦС ДСТ «Буравеснік», якое адбудзецца ў г. Ерэване.

В. ЛІСОЎСКІ,
старшы выкладчык кафедры фізвыхавання.

ВЯСЁЛЫ ПЕРАПЫНАК

ДЫЯЛОГІ Ў ЧАС СЕСІІ

— Вы ўжо трэці раз прыходзіце здаваць мне экзамен!
— Што ў тым дзіўнага? Значыць, гэта мой любімы прадмет.

АДРОЗНЕННЕ

Студэнт пытае ў прафесара:
— Якое адрозненне паміж разуменнем часу і вечнасці?
— Калі б у мяне быў час растлумачыць гэта, спатрэбілася б цэлая вечнасць, каб вы зразумелі, — адказаў прафесар.

НА ПОЎНЫМ ДАВЕРЫ

— Чаму ты заўсёды на экзаменах імкнешся адказваць апошнім?
— Я так давяраю экзаменатарам, што абыходжуся без сведак.

ПАСЛЯ СЕСІІ

— Зноў уначы ты размаўляў у сне.
— Цікава: аб чым?
— Аб законах тэрмадынамікі.
— Гэта немагчыма! Я здаў тэрмадынаміку яшчэ пазаўчора.

ДОШКА АБ'ЯЎ
ВАМ, БЕЗБІЛЕТНІКІ

Новая форма абслугоўвання пасажыраў грамадскага транспарту ўведзена ў горадзе. Для асоб, якія не жадаюць набываць білеты, спецыяльна курсіруюць некалькі дадатковых аўтобусаў і тралейбусаў. Кошт праезду ў іх — 2 руб.

БАРАЦЬБА ЗА ЭКАНОМІЮ

У мэтах узмацнення барацьбы за эканомію паперы ў народным тэатры ВНУ адменены тэатральныя праграмы. Прозвішчы выканаўцаў будуць пісацца зараз на спінах персанажаў, аднак, у адрозненне ад хакея, з указаннем званняў.

ЗАГАДКІ КАХАННЯ

У групе, дзе займаецца В. Ціхі, 24 дзяўчыны. Аднак кветкі і іншыя знакі ўвагі, ён дорыць толькі старасту. «Сарцу не загадаеш», — тлумачыць гэты парадокс закаханы студэнт.

(З газеты «Беларускі універсітэт).

Тэхнічныя сродкі—у вучэбны працэс

КАРЫСНЫ ДАПАМОЖНІК

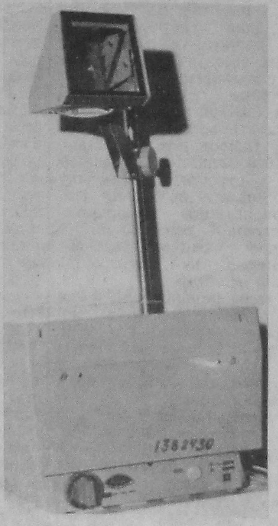

Графапраектар (на здымку) дае магчымасць пры навучанні мове дынамічна падаваць вучэбны матэрыял, выкарыстоўваючы пры гэтым наступныя метадычныя прыёмы:

— паэтапная перадача вучэбнага матэрыялу на стужках для атрымання цэласнага ўзору;

— накладванне дадатковых стужак на асноўныя ўзоры.

Названыя метадычныя прыёмы могуць быць выкарыстаны пры фарміраванні граматычных паняццяў, супастаўленні асноўных правілаў і выключэнняў, дэманстрацыі граматычных сувязей або элементаў сістэмы, марфалагічным аналізе, аналізе структуры сказаў і г. д.

Графапраектар з поспехам можа выкарыстоўвацца на ўроках мовы пры кантролі ведаў, пры растлумачэнні новага матэрыялу і пры яго замацаванні.

З НОВЫМ ЗВАННЕМ!

Камітэт па фізічнай культуры і спорту пры Савеце Міністраў СССР прысвоіў званне «Майстар спорту СССР» вялікай групе беларускіх спартсменаў. Сярод іх — пяцікурснік геалагічнага факультэта нашага універсітэта Юрый Жукаў, які выканаў запаветны нарматыў па фехтаванню.

Рэдактар Ул. БАЛОГА.

А322021 «Гомельский университет» — орган парткома, ректората, комитета ЛКСМБ и профкомов Гомельского государственного университета (на белорусском языке), Гомельская фабрыка «Палесдрук» Дзяржкамітэта БССР па справах выдавецтваў, паліграфіі і кніжнага гандлю. Гомель, Савецкая, 1. Аб'ём — 1 друк аркуш. Тыраж 2000 экз.
Наш адрас: вул. Савецкая, 104, п. 3-11, т. 57-16-52.

Заказ 170